

Næsten alle folkepensionister modtager privat pension i dag

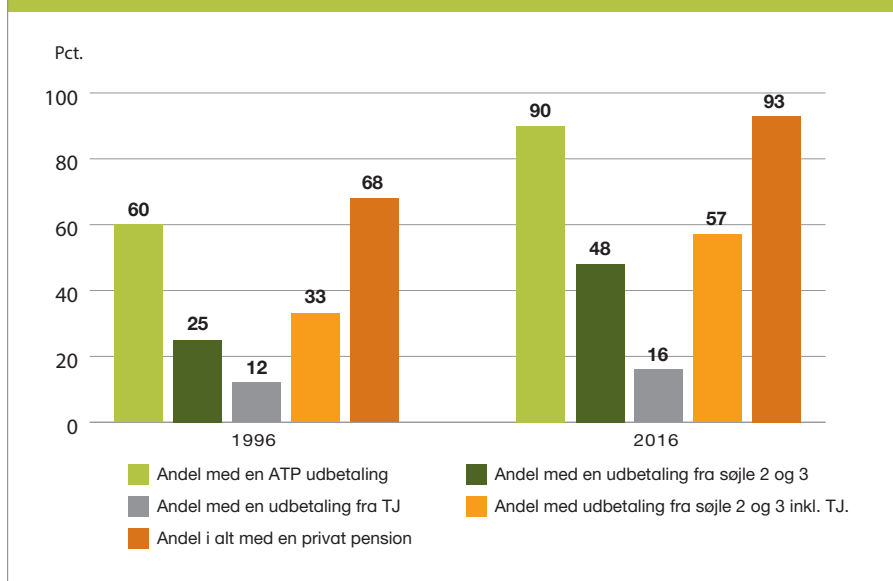
Andelen af folkepensionister, der modtager en privat pension – ATP, arbejdsmarkedspension, tjenestemandspension eller individuel pension – er steget fra 68 pct. til 93 pct. fra 1996 til 2016. Næsten alle folkepensionister får altså udbetalt privat pension i dag. De primære årsager til denne markante stigning er kvindernes indtræden på arbejdsmarkedet, udbredelsen af arbejdsmarkedspensionerne og udvidelsen af ATP-ordningen, viser en ny analyse fra ATP.

Den markante udvikling i de 20 år skyldes især stigningen i antallet af pensionister, der modtager en pensionsudbetaling fra ATP. I 1996 modtog 60 pct. pension fra ATP, men 20 år senere var andelen steget til 90 pct., som det ses i Figur 1. Der er også sket en markant stigning i andelen, som får udbetalt en arbejdsmarkedspension eller individuel pensionsopsparing i samme periode - her er andelen steget fra 25 pct. til 48 pct. Da stort set alle med en arbejdsmarkedspension også indbetaler til ATP, er det især udbredelsen af ATP, der har påvirket andelen, der modtager en udbetaling fra en privat pension.

Flest kroner fra arbejdsmarkedspension og individuel pension

Derimod er det arbejdsmarkedspensio-

Figur 1 – Andel af folkepensionisterne der modtager en løbende udbetaling fra en privat pensionsordning

Note: ATP henviser til ATP Livslang Pension, søjle 2 og 3 henviser hhv. til de opsparingsbaserede arbejdsmarkedspensioner og de individuelle ordninger og T.J. henviser til tjenestemandspensioner. Privat pension dækker altså over ATP, arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner og individuelle pensioner. Figuren viser andelen af folkepensionisterne, der modtog den/de pågældende private pensioner i hhv. 1996 og 2016.

Kilde: ATP's beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik 2018.

nerne og de individuelle ordninger, der fylder mest i kroner og øre. Den samlede udbetaling af private pensioner er steget med 51,7 mia. kr. fra 1996 til 2016.

Af denne stigning udgør stigningen i arbejdsmarkedspensioner, individuelle ordninger og tjenestemandspensioner 41,1 mia. kr. mens stigningen i udbeta-

ling fra ATP har været på 10,6 mia. kr., som det ses i Figur 2. I samme periode steg udbetalingerne fra folkepension og ældrecheck med 47,9 mia. kr.

Faktorerne bag den markante udvikling

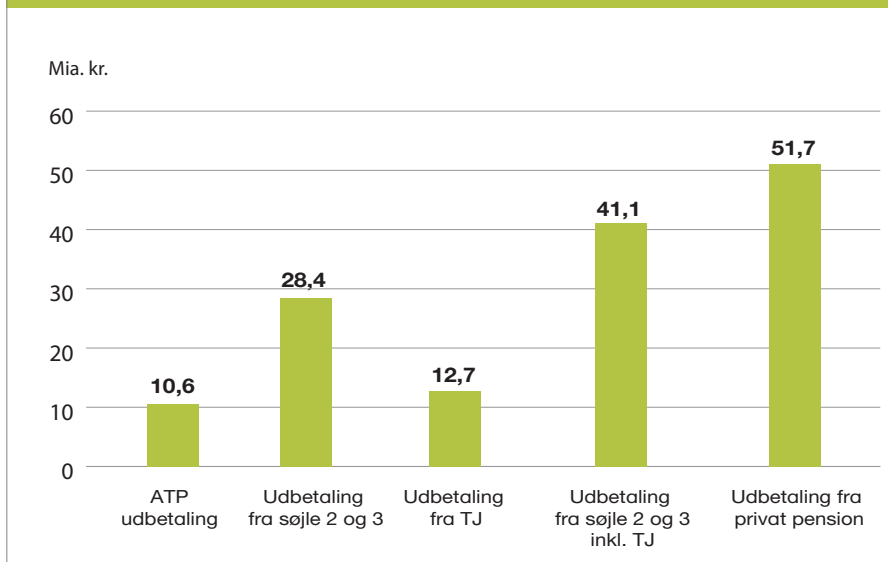
Mange flere kvinder på arbejdsmarkedet, de nye arbejdsmarkedspensioner og udbredelsen af ATP har altså især drevet udbredelsen af indbetaling til de private pensioner.

I 1960 var under halvdelen – 45 pct. – af kvinderne i alderen 15-69-år en del af arbejdsstyrken. I 1990 var andelen steget til 70 pct. Denne massive stigning i kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet har betydet, at der næsten ikke findes folkepensionister, som aldrig har arbejdet som lønmodtager eller modtaget en overførselsindkomst og dermed ikke har indbetalt til ATP. Det var mere almindeligt tidligere.

Fælleserklæringen i 1987 sikrede opbygningen af arbejdsmarkedspensioner for særligt de ufaglærte i den offentlige sektor samt for de faglærte og de ufaglærte i den private sektor. Pensionsbidragene var i starten meget beskedne – kun 0,9 pct. af lønnen i 1993 – men senere i løbet af 1990'erne og starten af det nye årtusinde blev ordningerne udbygget, og bidragsprocenten var i 2009 12 pct. Udbygning af arbejdsmarkedspensioner gennem tre årtier har betydet, at udbredelsen blandt lønmodtagere er steget fra ca. 30 pct. i slutningen af firserne til omkring 85 pct. i 2016.

For ATP's vedkommende skete der et markant ryk i 1990'erne, hvor modtagere af offentlige overførselsindkomster også blev omfattet af ATP-ordningen. Først blev modtagere af arbejdsløshedsdagpenge og AMU-godtgørelse fra en A-kasse for lønmodtagere samt modtagere af syge- og barseldagpenge omfattet af ATP. Dernæst kom turen til modtagere af kontanthjælp og revalideringsydelse, ligesom det blev muligt

Figur 2 – Stigningen i udbetalingerne fra private pensionsordninger fra 1996 til 2016 – 2016-kroner

Note: ATP henviser til ATP Livslang Pension, søjle 2 og 3 henviser hhv. til de opsparingsbaserede arbejdsmarkedspensioner og de individuelle ordninger og TJ henviser til tjenestemandspensioner. Privat pension dækker altså over ATP, arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner og individuelle pensioner. Figuren viser stigningen i udbetalingerne fra den/de pågældende private pensioner i hhv. 1996 og 2016 opgjort i 2016-kroner.

Kilde: ATP's beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik 2018.

for nogle grupper at indbetale frivilligt til ATP, og endelig blev indbetalinger til ATP i 2003 gjort obligatorisk for nye tilkendelser af førtidspension. Samlet har det betydet, at andelen af indbetalere til ATP blandt 18-64-årige er steget fra 77 pct. til 89 pct. fra 1992 til 2016. I dag kommer 22 pct. af de årlige indbetalinger til ATP fra en overførselsindkomst.

Privat pension vil komme til at fylde mere i fremtiden

Den beskrevne udvikling i private pensioner fra 1996 til 2016 er kun begyndelsen på effekten af arbejdsmarkedspensionernes og ATP's udbredelse. Det skyldes, at det varer mange årtier, før pensionsindbetalerne har haft et helt arbejdsliv med arbejdsmarkedspension og de højest aftalte indbetalingssatser.

Analysechef i ATP, Michael Jørgensen, siger om fremtiden:

”ATP's fremskrivninger viser, at stort set hele befolkningen over tid vil komme til at indbetale til ATP i en eller anden sammenhæng gennem arbejdslivet og dermed have en opsparing i ATP. Tilsvarende forudser vi, at langt de fleste folkepensionister i fremtiden vil have en eller anden form for pensionsopsparing i en arbejdsmarkedspension eller individuel pensionsopsparing.

De private pensioner får altså en meget større udbredelse og tyngde i fremtiden. De offentlige pensioners betydning vil imidlertid stadig være betydningsfulde, da 4 ud af 10 pensionskroner ifølge ATP's analyser fortsat forventes at komme fra det offentlige”, siger Michael Jørgensen. ►

Sådan har vi regnet

Alle beløb er opgjort i 2016-priser.

Der ses bort fra første mulige folkepensionsår (65/67-årige), fordi mange overgår fra arbejdsmarkedet til folkepension i det år, og derfor bliver indkomsternes størrelse præget af dette.

Privat pension dækker over ATP, arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner og individuelle pensioner.

Når tjenestemandspensioner medregnes, så fremgår det af opgørelsen. Tjenestemandspensionerne er antaget som et fiktivt pensionsbidrag på 18 pct. for personer, der er tjenestemænd.

Når vi opgør andelen, der modtager en pensionsydelse fra ATP, arbejdsmarkedspensioner, tjenestemandspensioner og individuelle ordninger, så gælder opgørelsen kun de løbende udbetalinger. Det vil sige, at engangsudbetalinger i form af kapitalpensioner eller alderspensioner ikke indgår.

Kvindernes arbejdsmarkedsdeltagelse fra 1960 til 1990 er opgjort for aldersgruppen 15-69 år.

Fælleserklæringen i 1987, der var en trepartsaftale mellem den daværende regering og arbejdsmarkedets hovedorganisationer, sørgede for, at der blev opbygget arbejdsmarkedspensioner for særligt de ufaglærte i den offentlige sektor, og de faglærte og de ufaglærte i den private sektor.